

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
★
Oglaš v tem listu so uspešni

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
★
Best Advertising Medium

XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK) NOVEMBER 12, 1945

STEVILKA (NUMBER) 263

Rusiji naj bi se dala tajnost atomske bombe, priporoča premier Attlee

Priporoča predsedniku Trumanu, da se vsa tajna orožja izročijo kontroli Združenih narodov

WASHINGTON, 11. novembra — Iz zanesljivega uradnega vira se je zvedelo, da je britski premier Clement Attlee danes na prvi konferenci s predsednikom Trumanom priporočal, da se atomska bomba in vsa druga angloslovenska tajna orožja izročijo mednarodni kontroli, pod pogojem, da Rusija in Francija pristane na popolno sodelovanje z organizacijo Združenih narodov.

Nadaljni pogoj, ki ga je stavil, je ta, da se Rusija in Francija zavežeta, da bosta izdala formule vseh svojih tajnostni enaki mednarodni kontroli.

Attlee je tudi predlagal, da predno se uveljavi sporazum za mednarodno kontrolo tajnih orožij, bi Rusija morala določeno povedati, kakšne so njene teritorialne in ekonomske zahteve v Evropi in Aziji, ki jih smatra potrebnim za svojo varnost.

Temu bi sledila konferenca velikih treh, na kateri bi se ruske zahteve vzele v pretes. Ako bi konferenca priznala njih upravičenost, bi se zahtevam ugodilo pod pogojem, da se Sovjetska unija obveže, da bo na celi črti sodelovala z organizacijo Združenih narodov.

Ako pa bi konferenca zahtevala, da Rusije smatra za nesprejemljive, tedaj bi tajnost atomske bombe do nadaljnjega ostala v rokah Zed. držav, Anglije in Kanade.

NACIJEV, KI SU BILI AMERIŠKE TALCE, OBEŠENIH

MICHIGAN, Nemčija 10. novembra. — Na dvorišču tukajšnje vojaške vojašnice je bilo danes zjuzganih pet nemških civilistov, ki so bili spoznani krivci za umor šest ameriških letalcev, katerih bombniki so streljeni tekom poleta v Nemčijo.

Štirih letalcev, ki so bili na način našli smrt, so bila prvi objavljena, dočim ostalih dveh ni znano.

Historičar Amerikancev je bil zbiratelj lanskega avgusta, ki je spustila na zemljo v bližini Russelsheim. Naciji, ki so bili danes obešeni radi tega, da so bili že pred par meseci pri procesu, ki se je v mestu Darmstadt.

Danes zaprisežen

je bil v mestni hiši zadržan župan Thomas A. Burroughs, ki je bil pretekli teden izločen zaradi nezavestnosti, dasiravljiva izprašala že večkrat. Prijatelji mu ožajo, da ne bo izvršil večjih obveznosti v osebju kabineta, ki je podedoval po govorniku, kateremu je nasledil mesto. Ceremonija zapriseženja je bila kratka in enostavna.

nagrade za morilca

37-letne Mrs. Dolin je policija izprašala že večkrat. Prijatelji mu ožajo, da ne bo izvršil večjih obveznosti v osebju kabineta, ki je podedoval po govorniku, kateremu je nasledil mesto. Ceremonija zapriseženja je bila kratka in enostavna.

Enotna vlada v Nemčiji ogrožena, pravi Montgomery

Zvrta krivdo za položaj na zdržanje Francije glede centralne kontrole

BERLIN, 11. novembra. — Feldmaršal Sir Bernard L. Montgomery je danes izjavil, da zavezniška kooperacija v Nemčiji do danes še ni dosegla stopnje, ki bi omogočila učinkovito kontrolo od strani štirih okupacijskih držav, nato pa je pristavil, da Angleži podvzamejo vse korake, ki jih smatrajo potrebnim, da bodo kos položaju, ako bi v Nemčiji tekot zime prišlo do uporov od strani civilnega prebivalstva.

Montgomery je rekel, da je za neuspešnost kontrole nad poraženo Nemčijo odgovorna v prvi vrsti Francija, ki neče pristati na centralizacijo kontrole, ter svaril, da ako pride do izbruhov nasilja med civilisti, bo delo za obnovo dežele težko prizadeto.

Britski poveljnik je obstoječi aparat za kontrolo Nemčije označil kot "najdrzejši eksperiment v zgodovini mednarodnega sodelovanja," in rekel, da ako se izjalovi, bo ogroženo tudi sodelovanje med velesilami na drugih poljih.

Gen. Arnold predlaga svetovno zračno patrolo proti atomski bombi

WASHINGTON, 11. novembra. — Gen. Henry H. Arnold, poveljnik ameriške armadne zračne sile, je danes prišel na dan s priporočilom, da se uvede stalna zračna patrula vsega sveta, ki naj bi varovala pred tajnim in nezakonitim izdelovanjem atomske bombe.

V končnem poročilu, katerega je gen. Arnold podal vojnemu tajniku Pattersonu, je tudi priporočal, da naj bi tako patrula vršila zračne sile, katere bi bile dane na razpolago organizaciji Združenih narodov.

Rusija dobila 138 ameriških ladij

SAN FRANCISCO, 10. novembra. — Danes je bilo tukaj iz Alaske poročano, da so Zedinjene države med marcem in septembrom tekočega leta izročile sovjetski mornarici v Alaski 138 ladij raznih tipov, ki so imele biti rabljene v ruski invaziji Japonske iz Sibirije.

Admiral Wood je v tej zvezi odkril, da je pri odpremi teh ladij v Alasko sodelovalo več kot 13,000 moč mornaričnega osebja.

Angleži na debelo koljejo prebivalce Jave; letala in tanki v akciji proti upornikom

NA OBISKU

V našem uredništvu se je v soboto oglašil Mr. Frank Zorman iz Detroita, Mich. Ker se mu list "Enakopravnost" dopade, je plačal naročnino kar za tri leta. Mr. Zorman, in upamo, da se boste dobro zabavali v clevelandski metropoli, Mr. in Mrs. Glažer pa kličemo še na mnoga leta!

IZ LITTLE FALLS, N. Y.

Na obisku iz Little Falls, N. Y., se nahaja Mrs. Ana Prijatelj, ki je prišla k svoji sestri Mrs. Elizabeth Medic, na 1218 E. 169 St., kjer jo prijateljice in znanzi lahko obiščejo. Dobrodošla!

Krvava borba za mornariško bazo Soerabaja se nadaljuje; Angleži trdijo, da se Indonezi borijo z japonskim orožjem

BATAVIA, Java, 11. novembra — Poročila iz indonezijskih virov pravijo, da Angleži nadaljujejo z napadi na veliko mornariško bazo Soerabaja in da je bilo v napadih, pri katerih se angleške sile poslužujejo armade, mornarice in zračnih sil, pobitih na tisoče indonezijskih vojakov in civilistov.

Mornariška baza in okolica sta skoro popolnoma uničeni, pravi isto poročilo.

LONDON, 11. novembra. — Posebno poročilo, katerega je objavil londonski "Times", pravi, da so britske čete zavzele eno tretjino Soerabaja, da pa indonezijske čete nadaljujejo z odporom in regrupirajo svoje sile v ostalih delih mesta.

Bojne ladje odprle ogenj na polmilijsko mesto

BATAVIA, Java, 11. novembra. — Potem ko so Indonezi zavrnili britski ultimatum za predajo, so Angleži udarili na indonezijske čete z artilerijo in bombniki, in istočasno so britske bojne ladje odprle ogenj na Soerabajo, ki šteje pol milijona prebivalcev.

Iz indonezijskih virov se poroča, da nacionalisti, ki se borijo za neodvisnost Jave, na begu izvajajo program požgane zemlje.

Neko uradno britsko poročilo pravi, da so Angleži sklenili bombardirati mesto, ker so indonezijske čete, katere so bile poslone v boj proti rebelom, utrpele večje izgube, vsled česar je bilo treba podvzeti "drastičnejše korake."

Pisma iz starega kraja

Pismo iz Kranja na Gorenjskem

To pismo piše Vinkotu Coffu in njegovi ženi Mr. Mirko Rojina, učitelj meščanske šole v Kranju na Gorenjskem. Žena Mirkota Rojina je sestra Mrs. Eve Coff iz 17807 Delavan Rd. V pismu je detajlirano poročilo kako je bil Mirko Rojina in njegova cela družina izgnana v Srbijo v prvih tednih, ko so Nemci zasedli Gorenjsko, in povratke domov v osvobojeno Gorenjsko. Pismo je bilo oddano na pošto v Kranju dne 20. septembra 1945 in ni bilo cenzurirano v Italiji. Pismo se glasi:

V Kranju 20. sept. 1945.

"Dragi naši! "Z velikim in srčnim veseljem smo pred kratkim prejeli Vaše pismo. Prišlo je v Zabnico, pa nam ga je Puklova Marica (teta) prinesla v Kranj, kjer smo sedaj zopet v svoji hiši, kamor smo se srečno vrnili iz izgnanstva.

"Naj na kratko opišem ves naš križev pot tedom teh dolgih štirih let in še več odkar smo bili izgnani od doma. Kakor vam je znano, so leta 1941 zaradi izdaje naših politikov zasedli Nemci našo deželo skoro brez boja. Seveda so bili kaj kmalu tu pri nas. Jaz sem bil mobiliziran in sem se nahajal v vojski v Kočevju. Ko je bivša jugoslovanska armada razpadla, sem pobegnil in prišel ravno na veliko soboto v Kranj, kjer smo imeli svojo hišo. Po polni poti smo se prišli Nemci v Kranj. Jaz sem bil še par tednov doma, potem pa so se začele aretacije in kaj kmalu sem bil poleg mnogih tudi jaz na vrsti.

Aretirali so me in me odpeljali v St. Vid pri Ljubljani, kjer so v škofovih zavodih naredili lager za vse nas, ki so nas zaprli. Kako je bilo v lagerju si lahko mislite. Redko kdaj sem

videl koga svojih domačih, le včasih ako so bili malo bolj človeški stražarji so dopustili, da smo govorili s svojimi ženami na polju, kamor smo hodili delat ter so nam prinesle kaj za pojediti, vsaj smo bili vedno lačni kot psi. Moj pokojni ubogi oče me ni nič več videl, ker mu niso pustili ter so mu rekli, da je to izključeno. Postopali so z nami kakor da smo največji zločinci, morilci, tatovi in ne vem še kaj.

"V začetku julija 1941 pa so nas naložili na kamijone, nas odpeljali na naše domove, ker smo imeli samo pol ure časa, vzeti pa smo smeli samo 50 kg prtljage in 25 mark denarja, potem pa so nas vse tri—mene, Mici in mlajšo hčerko Darinko odpeljali nazaj v lager in sicer v drugi del v St. Vidu. Starejša hčerka Ladica se je malo prej poročila in z možem odšla v Hrvaško, odkoder je njen mož bil doma. V lagerju smo bili zopet nekaj dni, seveda lačni in žalostni, ker nismo prav nič vedeli kaj nameravajo z nami. In zopet ponoči, kakor vedno, so nas naložili v vagon in odpeljali smc se v negotovost in šele v Zagrebu smo se zavedali, da nas peljejo v Srbijo.

"Po dolgem in mučnem potovanju smo torej prišli v Srbijo, in sicer v Šumadijo v kraj Veliko Orašje, kjer smo stali nekaj dni, potem pa so nas srbške oblasti razmestile po vaseh in mi trije smo prišli v neko vas Malo Plano.

"Ej, hudo je bilo tako daleč od doma in skoro brez vsega. Doma smo morali pustiti vse tako lepo, hišo, vrt, opravo, postelje i.t.d., tu pa niti najpotrebnejšega. Res so nas Srbi lepo sprejeli in jokali po postajah, kjer smo se vozili, a kaj ko pa moraš na silo od doma.

"V začetku nam je bilo res zelo težko in večkrat smo bili lačni kot pa siti. Ali počasi smo se morali navaditi na vse. Jaz sem namreč bil naprošen, da delam v občini, kjer so me zelo potrebovali, ker znam nemški in nekoliko italijanski, pa sem bil kakor nekakšen tolmač in naredil ljudem marsikatero uslugo. Za plačilo pa sem zahteval naj mi dajo živila tako, da smo živeli sicer skromno, vendar lakote nismo več trpeli.

(Dalej na 2. strani)

VRHOVNO SODIŠČE ZED. DRŽAV

Slika predstavlja sedanje člane vrhovnega sodišča Zed. držav, ki so se zglasili v Beli hiši na letnem obisku pri predsedniku. Spredaj od leve proti desni: predsednik sodišča Stone, predsednik Truman, sodnika Black in Frankfurter. Druga vrsta: sodniki Reed, Burton, Rutledge in Murphy. Tretja vrsta: sodnik Douglas, sodni klerk Copley, J. H. McGrath, E. Waggaman in Tom. C. Clark.

Indonezi poročajo o ogromnem masakru prebivalstva

Danes proti večeru so Angleži obnovili zračne napade na Soerabajo, kjer čete indonezijskih upornikov nadaljujejo z odporom. Britski krogi pravijo, da se rebeli v središču velike mornariške baze borijo z japonskimi tanki.

Predsednik nepriznane indonezijske republike, Soekarno je rekel, da so Angleži vzpizorili "ogromen pokol", v katerem je bilo ubitih na tisoče civilistov.

Britski bombniki so v enem izmed napadov zadeli indonezijski glavni stan in troje drugih stambenih stanov. Britska komanda pravi, da so Indonezi poslali v boj proti indijskim četam tanke, katere so vzeli Japoncem. Indijske čete so utrpele velike izgube, pravi isto poročilo, predno jih je britska artilerija prisilila k molku.

AMERIKANCI IN RUSI ZAPUSTE ČEŠKOSLOVAŠKO

WASHINGTON, 9. nov.—Državni departement je danes naznanil, da se bodo do 1. decembra vse ameriške in ruske čete umaknile iz Češkoslovaške. Poročilo državnega departementa pravi, da je navzočnost zavezniških čet v Češkoslovaški brezdvoma zavira za gospodarsko obnovo države.

POGREB

Pogreb Angele Baznik se bo vršil v torek ob 9. uri zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in potem na Calvary pokopališče. Starši pokojne, Mr. in Mrs. Jerry in Mrs. Marsch, ki so doma iz Sodražice, so prišli iz Chisholma, Minn. na pogreb njune hčere.

DENAR ZA VSTOPNICE

Prosi se vsa ona društva in posameznike, ki so imeli v prodaji vstopnice za igro "Vražja vdova", da izročijo denar blagajniku Centralnega odbora SANSovih podružnic Joe Okornu, da se bo moglo zaključiti račune prireditve dne 28. oktobra.

ENAKOPRAVNOST

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 6311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po razmašču v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) \$3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) \$4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) \$2.50

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge tujerazne države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) \$4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

GRŠKA JE SVARILEN VZGLED ZA JUGOSLOVANSKO LJUDSTVO

Poročila, ki jih pošilja poročevalec "Cleveland Pressa" Theodore Andrica iz Slovenije, v polni meri potrjujejo vse, kar je "Enakopravnost" pisala o razmerah v stari domovini. Jasno je, da je to veliko gibanje strnilo vse zdrave sile našega naroda, ki si danes prav tako junaško prizadeva, da narod dvigne iz razvalin vojnega uničenja, kakor se je tekom let strašne okupacije borilo, da ga reši pogina, ki so ga pripravili zanj tuji sovražniki in domači izdajalci.

Kakšne bi bile danes razmere v Sloveniji in Jugoslaviji v obče, ako bi ne bilo osvobodilno gibanje iz borbe izšlo zmagovito, nam nudi tragičen vzgled položaj Grške, kjer je angleško orožje v krvi zadušilo osvobodilno gibanje in postavilo na krnilo ljudi, ki jih nam reakcionarni tisk slika kot nosilce "zapadne demokracije."

Sliko razmer, ki obstoje danes v nesrečni Grčiji, nam podaja ameriški korespondent grškega porekla, ki piše iz Aten:

"Grčija je danes dežela, v katero se lahko vračajo fašistični ministri in finančni podporniki diktatorja Metaksaša v polni varnosti, da zopet prično z brutalnim izkoriščanjem grškega ljudstva. Grčija je danes dežela, kjer so ljudje tako lačni, da ko je prošli mesec parnik 'Gripsholm' prinesel te fašiste nazaj iz Zed. držav, kjer so vojno preživeli v razkošju, so se ljudje v malih čolnih besno topli med seboj za odpadke, ki so bili vrženi z ladje, ko je bila zasedrana v pirejski luki."

"Ampak nikar ne mislite, da v Grčiji danes ni veselih ljudi," nadaljuje isto poročilo. "Te ljudi boste v Ameriki kmalu videli v filmu, ki ga je posnel 'March of Time.' Videli boste razkošno nočno zabavišče, kjer ob polnih mizah veseljačijo izlikani gospodje in njihove po najnovejši modi oblečene spremljevalke."

"Pred istim nočnim zabaviščem je čakal avtni izvošček, ki je dejal trpkro: 'Pred vojno sem bil zaprt, ker sem kradel. Ampak postal bom zopet tat. Četvorica, ki me je najela za noč, bo v eni uri več zapravlila kot pa zaslužim jaz v enem mesecu. In jaz imam družino.'"

"V Grčiji ni bilo še nikdar toliko zločinov kot ga je danes, in ista mala skupina grških finančnikov in industrijalcev, ki je delala ogromne dobičke pod nemško okupacijo, kopiči danes celo večje dobičke. Vse gospodarstvo dežele se nahaja v rokah te peščice ljudi, ki operira s kreditom grške državne banke. Dasiravno lastuje 51 odstotkov bančnega kapitala vlada, pa se dejanska kontrola banke nahaja v rokah malega števila družin in dveh britskih bank, ki lastujejo ostali del bančnega kapitala."

"Ta mala skupina, kateri je usoda grškega ljudstva toliko mar kot lanski sneg, je s pomočjo vlade na delu, da si napolni svoje žepce z materijalom, ki ga pošilja v deželo UNRRA. Ta peščica bogatinov je poskrbela, da je bil načrt za nadzorovanje pošiljatev UNRRA potisnjen na stran, posledica česar je, da znaten del izdelanih produktov iginja na črnem trgu, kjer se prodajajo po oderuško visokih cenah."

"Ogromne dobičke žanjejo ti bogatini tudi na račun denarnih pošiljatev, ki jih ameriški Grki pošiljajo svojim sorodnikom in prijateljem. Slednjim se izplačuje po urnem tečaju 500 drahem za dolar, medtem ko je dolar danes v Grčiji dejansko vreden 1.500 drahem."

"Koruptne in premišljene zanikrnosti grške oblasti — iste oblasti, ki so delale za nekdanjo Metaksasovo diktaturo, pozneje pa za Nemce in kvizlinške režime — ne kolaborirajo samo pri tem nesramnem izžemanju grškega ljudstva, tirajoč ga v brezup in zločinstvo, temveč tudi vsiljujejo finančni program, ki popolnoma ignorira potrebe ljudstva, ki je lačno, bolno in brez strehe. Ena tretjina grških narodnih dohodkov se porabi za odplačila na starodavna posojila, ki jih posedajo angleške banke. Več kot eno tretjino se porabi za vojaške izdatke, ostanek pa se porabi za vzdrževanje grške birokracije."

"Tako je grško ljudstvo eno leto po umiku Nemcev iz dežele še vedno lačno, še vedno golo in na stotisoče ljudi je še vedno brez vsake strehe."

Louis Adamič je zadel žebelj na glavo, ko je britskemu zunanjemu ministru Bevinu pojasnil, zakaj maršal Tito drži jugoslovansko vojsko v stanju pripravljenosti. Videč,

PISMA IZ STAREGA KRAJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

mico ostala sama v Srbiji. Ne moreta si misliti kako nama je bilo in kako dolga samota brez najin otrok. Nazadnje smo izgubili z njimi vsako zvezo in nisva več vedela o njih. No, leta 1943 pa je mož Ladice na neki način naju spravil čez mejo iz Srbije v Hrvatsko k otrokom in smo potem živeli nekaj časa pri njegovih starših v Sremskih Karlovcih. Tam sem delal kar je pač bilo.

"Tako sem bil nekaj časa pri kotarski upravi, potem sem pa dobil službo v občinski aprovizaciji. Tudi tu smo živeli zelo skromno, a vendar živelo se je nekako in ravno lačni nismo bili. Ko pa je bil Srem osvobojen leta 1944 koncem oktobra, pa sem se takoj javil kot učitelj in bil nastavljen precej daleč od Sremskih Karlovcv v vasi Jazak in po dveh mesecih premeščen v rudnik Vrdnik v Sremu, kjer je tudi precej rudarjev Slovencev še od preje, dočim so mama in hčerke ostale v Srem. Karlovcih, tako da smo bili zopet ločeni skoro pol leta."

"Naposled pa je prišel čas, da je bila osvobodjena tudi naša mila Slovenija, in vrnilo smo se domov 17. julija 1945."

"Medtem ko smo bili mi izgnani pa se je v našo lepo hišo v Kranju priselili neki izdajalec iz Ljubljane, ki je seveda od Nemcev kupil hišo v veri, da bo večno ostal v njej in da bodo Nemci zmagali. Moram priznati, da je hišo pustil v zelo lepem redu in jo tudi popravil, samo vrt in park mi je precej uničil, ker se pač ni razumel v to. Svojih stvari razen nekaj malenkosti pohištva, nismo seveda dobili ničesar, vse nam je bilo odpeljano najbrže v Nemčijo ali Bog ve kam. Najhuje mi je bilo za moje prelepo knjižnico, ki je bila najbrže požgana, vsaj so ti kulturni lopovi uničevali vse, kar smo imeli kulturnega in le-

pega.

"No, pa glavno je, da smo ostali živi, vsaj je toliko in toliko naših ljudi našlo prestrašno smrt po lagerjih, ječah, na moriških in vsepovsod. Res je, da si bomo le polagoma mogli nabaviti vsaj najpotrebnejše stvari, pa tudi to bo z božjo pomočjo počasi prišlo. Glavno je, doma smo. Z zdravjem smo še nekaj, le mamico dajemo leta in je bila pred kratkim v bolnišnici in upajmo, da ne bo huje, pač pa smo živčno precej uničeni, kar pa ni seveda nič čudnega. Tako sem Vam v kratkih potezah orisal naše trpljenje in naše življenje in je le kar čudež, da smo se srečno vrnilo domov, ker tudi doli nismo bili varni pred raznimi četniki, ustaši in razno izdajalsko drhalo. Ko sem se vrnil, sem seveda dobil svoje staro mesto v Kranju nazaj, imam pa zelo veliko dela, ker delati je res treba sedaj po tolikih letih, ko je bilo toliko uničenega. Pa vsaj sedaj enkrat končno vemo, da delamo res za sebe in ne za druge. Boli nas samo to še, ker nam še ni priznana Gorica, Trst in naša Koroška, ko je vendar toliko krvi preteklo ravno za te kraje."

"Pa upajmo, da se bo tudi to uredilo v naše dobro, vsaj zaslužili smo res krvavo. Drugače živimo še kar nekam. Hrana se dobi, sicer ne vsega, kar bi si pozeleli, a lačnim nam ni treba biti, pa vsaj smo se navadili v teh težkih letih tudi malo potrpeti in prepričani smo, da bo vedno bolje tudi v tem oziru. Zelo nas veseli, ko čujevmo, da so vsi naši sorodniki še živi in da se jim dobro godi. Res, hvala Bogu. Prav lepo pozdravite vse in prosimo, da nam pošljete njihove naslove, da jim moremo pisati."

"Naj končam to naše pismo ter Vas vse — mi vsi prav iz srca pozdravljamo. Mirko, Mici, Ladi, Darinka in Ladičin mož Pavle."

Prvo pismo iz Žerovnice pri Rakeku

Ta teden je prejela Mrs. Mary Baraga, stanujoča na "15317 Lucknow Ave.", pismo od svoje sestre, Pepce Hribar iz Žerovnice pri Rakeku. Kot vsako pismo iz starega kraja, je tudi to Hribarjevih omejeno le na domače zadeve, ker so ljudje negotovi, če bo pismo prišlo v roke naslovljencem. Vseeno pa je v pismu vsaj nekaj zanimivosti. Pisano je bilo 15. septembra 1945 in je sledeče vsebine:

"Dragi vsi!"

"Z nepopisnim veseljem smo prejeli po tolikem času tako zaželjeno pismo od Vas vseh. Najpristnejša zahvala. Res, kar čudno mi je pri srcu, da Vam zamorem spet pisati. Ne vem, kje naj začnem, ko je bilo toliko novic na vseh koncih in krajih."

"Naša družina je, hvalabogu, ostala vsa živa in zdrava, kar upamo, da je tudi Vam najprva vesela novica. Doma pa nimamo nobenega fanta, so vsi v vojski, še Jože, ki še ni star 18 let, pa je že eno leto in pol pri vojaki. Matevž in Janez sta tudi še živa in zdrava pri vojaki. Tako, da na starost morajo kar ata in mama še najbolj delati."

"Tončka se je poročila k Ulečim, ima fantka tri leta starega, punčka pa je stara 14 dni; sta Tonček in Jožica. Pri Ulečih imajo vse požgano; živino imajo pa vso v naši štali, ker jim je skedenj in štala do tal pogorelo. Na hišo so pa nakrili z zagancami, tako da so vsaj doma, da se jim ni treba z vsem potepati."

"Oh, ko bi Ti prišla domov, to

bi pogledala, ko je vse tako drugače. Ali pa brat France, ko se še vse bolj spominja fantov in vseh. Piši nam drugič kaj več od njega, kaj in kako, če kaj dobiš pošte od njega in kaj dela. Oh, kako smo mislili, da je doma, pri Vas, a tudi on je moral biti v nevarnosti. Štirje so pri nas fantje, a vsi so morali iti v vojsko. Pa da bi jih vsaj ljubi Bog ohranil še naprej vse zdrave in žive."

"Iz Žerovnice je padlo 15 fantov, Hribljanova oba, Jože in Janez, Gornikov Matevž. Smrti toliko, da ni za opisati."

"Če boš kaj Francetu pisala, mu piši, da naj Ti piše in da boš nam Ti potem. Piši mu, da ni Vikca ne Franceta Logarjevega več med nami. Oh, koliko bi mu imela potožiti in popisati, ker njemu sem vedno vse zaupala. Komaj čakam, da bi njemu lahko vse pisala in da bi tudi že od njega dobila pismo."

"Doma je drugače vse po navadi. Tudi pri Benčinovih v Grahovem ni posebnih novic. Matija je doma. Pustijo Vas vse lepo pozdraviti. Kaj pa Modicovi? Drugič vse bolj popiši, kar bomo tudi mi. Saj zdaj ne vemo, če boš dobila to pismo."

"Radi bi videli Danico; kadar bo le mogoče, pošljite nam sliko od Vas vseh. Kar imate pa starih oblek in takega, da ne nosite več, če je tako kot je bilo, spravite skupaj in nam pošljite. Nam bo vse dobrodošlo. Saj se že tega, kako bomo prebirali, veselimo. Saj veš, da nam vse

kakšno "demokracijo" so Angleži prinesli v Grčijo, si jugoslovansko ljudstvo pač ne želi, da bi ga Angleži "osrečili" s takšno "demokracijo," kakršno so prinesli ubogemu grškemu narodu!

Kulturna prireditev v Collinwoodu

Zopet je nekaj novega iz našega konca Collinwooda. Kakor izgleda eni smo oživel, drugi pa zaspali.

Pevsko društvo "Jadran" je precej oživelo tekom zadnjih par mesecev. Letos bo obhajalo svoj 25. letnico. Ko pogledamo nazaj, se vidi, da leta hitro minejo; zdi se mi kot, da je bilo lani leto, da sem se pridružila temu zboru. Takrat je nas bilo precej pevecv, in ko smo nastopili v Stanešičevi dvorani na Calcutta Ave., je nas bilo skoraj polovico dvorane samih pevecv. Gledali smo kako se bomo stisnili, da bomo lahko vsi šli na oder. A ko zdaj pogledamo na zbor, si pa prizadevamo kako bi bolj narazen stali na odru, da bi z gledalci kot da nas je še enkrat toliko kot v resnici. Bili so nekoč veseli časi, ko smo se pri seji skupaj zbrali in po domače zapeli."

Imeli smo tudi dober kvartet, katerega mislim, da se še vsi spominjate: Mike Podboj, Peter Dujmovič, Tone Novak in naš pokojni Frank Stanonik. Frank je res bil zvest Jadrančan in zbor ga je zelo pogrešal, ko ga je kruta smrt vzela."

Med dekleti smo tudi imeli lep kvartet, katerega so tvorile Česnikove sestre Mary, Ančka, Štefi in Francka. V resnici jih je bilo lepo slišati. Sedaj so vse omožene in še njihove hčerke pojejo pri Jadranu."

Tako gredo leta naprej. Stari pevci pešajo, mladi se ne zanimajo dovolj, da bi držali skupaj. Spominjam se, ko nekoč nismo imeli blagajne, da bi šli naprej z vajami. Tedaj je naš agilen član Gustav Kabaj priporočal domačo zabavo. Takrat so bile zabave take, da so bile mize polne vsakovrstnih dobrot, kakor da bi bil banket, in vse je bilo prosto, edino za pijačo je bilo treba plačati. S tem smo privabili ljudstvo. Ko je naš Kabaj napravil govor in pojasnil na kakšnem stališču se naš zbor nahaja, so ljudje posegli v žep in vsak je radevolje daroval, samo da se je našo kulturo obdržalo na površju."

Sedaj pa imamo blagajno, samo pevecv nam manjka. Škoda, da ne moremo poseči v žep in privleči tenorja ali basu. Nekaj se mi pa le čudno vidi. Pri zboru nimamo dovolj pevecv, a ko se kje vrši kakšna zabava, je pa dovolj pevecv, kateri, če bi pristopili k zboru, bi bili v ponos in čast naselbini. Z lahkoto bi se postavilo kaj krasnega na pevski oder in si ne bi bilo treba beliti glav s čem nastopiti."

Kje so tudi stari Jadrančani? Vem, da niste že izgubili glasov, da ne bi mogli peti. Pridružite se zopet k nam, da bomo zopet skupaj ob petindvajsetletnici, da se bomo še enkrat res po starem zabavali. Seveda, človek ne more vsega popisati kaj se je vse zgodilo v 25. letih, ampak kakor vsako društvo, tako je tudi Jadran imel svoje težkoče. Včasih je bilo treba odnehati, ker ni bilo pevecv, in zopet se je poskušilo oživeti. Je še nekaj nas starih korenin, ki se ne podamo, pa tudi naš odbor je bil vedno na delu, da ni zbor popolnoma izdihnil."

Zdaj se je precej mladih deklet, ki so bila pri Mladinskem zboru, pridružilo, samo fantov nam manjka."

V proslavo srebrnega jubileja, je zbor sklenil prirediti koncert, ki se bo vršil 25. novembra. Slišali boste soliste, duete, moški zbor, ženski zbor in mešani zbor. Poleg tega bo podan lep prizor, v katerem bodo nastopili Florence Unetič, Tone Primc, Dorothy Arh in duet ter

celotni zbor.

Pevski zbor Jadran apelira na celo občinstvo, da se udeleži njih 25-letnice v velikem številu, tako, da bo treba dvorano raztegniti. Vstopnice so že v prodaji po malenkostni ceni 75 centov za koncert in za ples, ki se bo vršil zvečer. Serviralo se bo okusno večerjo za vse, ki se želijo po programu malo zavrteti, ker kakor hitro bo program končan, bo v spodnji dvorani čakala godba, ki bo igrala veselo valčke in polke. Tudi v zgornji dvorani bo na razpolago fina godba, ki bo ugajala naši mladini. Zato vas še enkrat vabimo, da za par ur lepega užitka v krogu veselih in domačih pevecv, občistete proslavo 25-letnice zbora "Jadran" v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ne bo vam žal, ako jo boste posetili!

Vas vabi

Anna Vadnal.

Mladinski zbor vabi

Cleveland, Ohio. — Mladinski zbor Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. vas vabi, da se mu pridružite. 18. novembra, v nedeljo popoldne ob štiri, ko bo podal lepo otroško spevoigro "V kraljestvu palčkov", ki jo je spisal Josip Ribičič."

Igrica je v treh dejanjih ter je zelo smešna. Vloge so tudi v dobrih rokah. Seveda ne morete zahtevati od mladine kakor od nas odraslih, ali če premislimo, da nekateri niti slovenščine ne znajo, se človeku dopade, ko vidi kako se trudijo, da bi izvršili svoje vloge. Zato vas vabimo, da napolnite dvorano, ker s tem boste dali naši mladini veselje še za nadaljnje učenje. Mladini ohranite navdušenje za slovensko petje in dramatiko če vidite, da se vi zanimate za njih prizadevanje."

Velike težkoče so v zvezi s učenjem mladine za nastop na odru. Prvič, kot izgleda, se ne more več dobiti pevovodja. Včasih se je lahko izbiralo, če ni bil eden, je bil drugi, toda sedaj ne vem kam so vsi izginili. Drugič, pa nimamo režiserjev za dramatiko. V kolikor se spominjam, smo v naši okolici nekoč imeli kar najmanj osem režiserjev, zdaj pa nimamo enega, da bi nam režiral eno igrjo, zato, žalostno se je moralo naše dramsko društvo Anton Verovšek razpustiti."

Imeli smo Steblaja, ki je bil vedno pripravljen pomagati na en ali drugi način, a sedaj je tudi on nas zapustil. Seveda, vsak mora gledati zase, in tako je tudi naš Steblaj odšel. Upam, da se mu bo uresničilo želja, da bo imel srečo v svojem novemu podjetju."

Kot izgleda sem zašla v svojem pisanju, ampak želela sem samo opisati težkoče, ki jih imamo pri kulturnem delu. Te težkoče so povsod in prizadet je tudi naš Mladinski zbor. Ne vem kako to, da je tukaj Collinwood v tem oziru najbolj prizadet. Torej, da se zopet povrnem k naši mladini."

Mladina vas vabi, da jo pridete pogledati. Vloge imajo Doris Pakj in Judy Pretnar, ki sta dobre moči pri zboru, kakor tudi Ray Kuhar in naš vratar

NE MORETE NAJTI MILA ZA PERILO?

To je zato, ker je pomankanje maščob. Vaše porabljene maščobe so potrebne v izdelavi mila ... kot tudi za nylons in mnogo drugih predmetov.

ODDAJTE VAŠE PORABLJENE MAŠČOBE!

John Pavli, stražnika sta Richard Videnšek in Victor Intihar ne smemo pozabiti našega naračnika Richard Intihar, ki je na moči pri zboru. Palčkov je preveč, da bi jih posamezno omenjala, kot tudi vil, ki do s svojim plesom očarale občinstvo. Imeli boste nekaj ur lepega užitka in videli boste kako se ta naša mladina veseli kitar nastopi na odru. Ko bi slišali pri prvih vajah, bi se dilli kedaj so se mogli to naučiti. Prosim vas, da ako vam nudijo vstopnico za njihovo prireditev, nikari ne odklonite, dajte jim veselje, ker mladost le enkrat živi. Vstopnina k prireditvi je malenkostna, namreč samo 60c za popoldne in zvečer, in s tem boste dali mladini slovenske pesmi."

Torej, še enkrat vam kličemo, na svidenje 18. novembra ob 4 uri popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. A. V.

Vabilo na 35-letnico

Društvo "Mir" št. 142 SNPD obhaaja 35-letnico obstanka in v ta namen bo priredilo plesno veselico v soboto, 17. novembra v Slovenskem domu na Highbra v Clevelandu ob 7.30 mes. Ave. Pričetek bo ob 7.30 uri zvečer. Vstopnina je 60c.

Podalo se bo tudi malo programa, sicer bo kratak toda prilep. Otvoritev programa bo pri društvem predsedniku Francu Celinu, ki bo imel pozdravni govor; nadaljno vodstvo pa prevzame Louis Kaferle, predstojnik lenei bodo ustanovitelji in člani, ki so 35 let ali več pri društvu. Njim v počast bo dana deklaracija po člani Mladinskega zbora. Nastopil bo tudi kvartet-sestri Kapelj in sestri Slokar, ki bodo zapele par njihovih pesmic. Kaj bo še drugega, boste že sami videli, vem pa, da bo občinstvo zadovoljno."

Člani ste že dobili prosto vstopnico pri plačevanju asociacije, nekateri pa tudi po predplačilu. Nečlani in prijatelji zabave, ki bodo nas posetili omenjenega večer, pa dobijo vstopnico v vstopu v dvorano proti mali škodnini 60c.

Društvo "Mir" ne prireja gostoma veselici, zato se prikaže, da se bo ob tej priložnosti slavnosti, odzvalo članstvo, kor tudi njih znanci in prijatelji.

Godba bo izvrstna za stare in mlade in sicer Vadnalov orkester. Za jesti in piti bo tudi vsega dovolj, ker sedaj se že lahko dobijo jestvine in pijača. Ker se bo proslava vršila na soboto zvečer, bomo lahko malo nategnili, kar nam ne bo treba drugi dan delo."

Torej, odločite se vsi za pridan in pridite na društveno slavnost. Ob priliki pa bomo sklenili povrniti. Na svidenje! Francosa Sest

ŠE ZA EN TEDEN SE BO KAZALO

PRVI SOVJETSKI VOJNI FILM O ŽIVLJENJU V NACIJSKI NEMCIJI

Preizresljiva povest dekleta v nacijskemu jarmu

"DEKLE ŠT. 217"

Prodano na nacijskemu suženjskemu trgu

LOWER MALL GLEDALIŠČE

310 Superior Ave., nasproti javne knjižnice

hunger in Europe this Winter

Pittsburgh, Pa. — Starvation misery is facing millions of people in Europe. We, on whose soil not one bomb has fallen, are not one mine has been closed, where not one Fascist has been persecuted, hardly imagine the destruction and chaos the Nazis left behind in those lands which have been trampled. Many of them still don't know that German Luftwaffe tore up the harvests in Russia, Poland, Czechoslovakia and Yugoslavia; they carted away the tractors and the draft animals; that confiscated all foods to their own murderous army. It will be a long time before the people of Europe will be able to refertilize their soil, their transportation and the entire population. One thing is clear. Millions will starve this winter unless American aid.

people of Europe do not look to us as beggars. They are our allies in war and they are our allies in peace. Our aid now would be an investment in the democratic and free governments they are now building. It would pre-empt disease and unrest and guarantee that these people would be able to make their contribution toward the peace and not only of America as well.

country is rich. During the United States produce more food than ever before. The insignificant sacrifices of the average American make in his diet would save the survival of millions of mothers and those who suffered through six years of barbarous warfare. In the emergency conference held August 7, 1945 in Washington, D.C., brought the following

the sugar used in soft drinks and other luxury products would give every resident about 26 pounds of sugar a year. Americans now

up one pint a month provide enough milk to feed babies, young children and mothers in Europe for six months."

Americans eat one egg a day. American giving up one pound of meat would mean 100 a year for France, Holland, and Norway."

every American would save 3 ounces of meat a week. That is 100 a year. Americans would eat 10 times as much meat, cheese, condensed milk, and evaporated milk (including butter) as they are now. 1,200,000 tons of food are available for Europe."

American people are making these sacrifices. Recently the Gallup Poll showed that 85% of the American answered "Yes" to the question, "Would you be willing to continue to put up with meat shortages of but-
ter, meat and other rationed products in order to give aid to those countries who need it in

then can we convert the good will of millions of Americans into effective ex-
penditure. Our country has a contribution of one billion dollars to the United Nations to aid the war-torn countries. The U. S. has contributed only half of its share. Congress is now conducting an appropriation. We must make this appropriation. Aid must be forthcoming to those countries who have exhibited the

Army & Navy News

Louis Samsa Jr., 3/c W. T., serving with the navy for two years, and overseas for 15 months, arrived home on a thirty day furlough. His twin brother, Harry Samsa 3/c W. T., is stationed on Okinawa. Friends of Louis, may visit him at his home, 430 East 160th Street, until he reports for further duty.

Home on leave is Chief Petty Officer Frank Spenko, husband of Vida, and son of Mr. and Mrs. Spenko of Huntmore Ave. Chief Petty Officer Spenko served in the navy for 18 years and participated in action on Guam and other bases in the Pacific. His wife is the daughter of Mrs. Belinger, Bayliss Avenue.

Petty Officer 1/c Walter Desmond, son of the well known Mr. and Mrs. Anton Hrvatin, 19711 Arrowhead Avenue, was home on a ten day furlough with his wife, the former Mary Banco, of Oakland, California. They were married several weeks ago in Reno, Nevada. After a short visit to New York, the couple returned to California, where Petty Officer Desmond reported for further duty. His wife will reside at the home of her parents in Oakland, California. P/O Desmond has been in the service for 39 months, and was overseas for 19 months, participating in 7 major battles.

Home on a thirty day furlough, is Emil Thomas, S 1/c, son of Mr. and Mrs. Peter Thomas, 1017 East 63rd Street. He was serving in the Pacific for the past 17 months. His brother, Peter left for the army on September 18, 1945. Both boys were active with the Boy Scout Organization, prior to entry in the service.

—they are the Slav countries of Europe.

The American Slav Congress of Western Pennsylvania is appealing to all Americans, and particularly to those of Slav origin, to organize delegations to their Congressmen to urge them to vote for an additional appropriation to UNRRA; to adopt resolutions at the meetings of their organizations in support of this campaign and to send them to Pres. Truman, Secretary of Agriculture, Anderson, and to leaders of the Senate and House of Representatives; to write personal letters to the President and Congress.

Unless this is done now, it may be too late!

—American Slav Congress of Western Pennsylvania

Canine Vet Uses Head

"Lucky" demonstrates why he was successful in helping his master, Roy Newman, of Chicago, instruct other canines in the art of war. "Lucky" understands more than 100 different commands and can and does carry all of them out when given.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy
War Bonds and Stamps
NOVEMBER 12, 1945

Marshal Tito On Yugoslav Elections

(Continued from last week)

"It has been interesting to observe the bearing of the opposition in our provisional national parliament. Its attitude has been unprincipled, for even in matters concerning which they had nothing to complain of in essence, they failed to support us. Whereas every supporter of the National Liberation Front in Parliament has satisfactorily expressed his concern about the interests of the people and their needs, and has reported the difficulties met with and so on, the opposition has never had a word to say about these things, but has constantly demanded some sort of freedom from fear. They demanded democracy of their sort, which is no sort of democracy, and demanded rights for persons who have not deserved them, and so on.

"That makes it clear what this opposition represents. Where is its program on all those questions which I have mentioned? We should like to see it, or should I say, the people should see that program. We should see in what way that program is more progressive than the program of the National Front and which would be most advantageous to our country. Every point which the opposition might suggest, and which would be more advantageous and progressive for the people, would, I am sure, be accepted openhanded by every adherent of the National Front.

"What is the opposition doing, and in what way? In the period since the opposition was enabled to work freely, every step it has taken has been in opposition to the interests of the people. The opposition aims at using to its party ends every difficulty which exists in our country through the destruction of war and that without regard to the interests of our people. One of the principle aims of the Opposition is to break up the National Front. Finding itself, through its own reactionary views outside the National Front, the Opposition is working at full pressure to get certain individual of certain parties which are in the National Front to cross to its side and leave the National Front, so as to weaken it.

"Up to the Potsdam Conference certain reactionary circles from abroad were using the Opposition as much as they could to cause a crisis in our government. Why? So as to use the government crisis at the Potsdam Conference to build up a charge against the National Front, or should I rather say, against those members of the government who are the majority and who have merged from the fight in our country. The aim was to do everything possible to split the unity of the government by intrigues into adherents of Subasic and adherents of Tito. Then international reactionaries were able to say: 'You see there is no public order in Yugoslavia, the Allies should intervene.'

"That plan of the Opposition and international reactionaries abroad did not succeed, but this does not mean that they are giving up, but merely that they are continuing to work vigorously with all at their disposal to gain their aim. Further, without regard to those external conditions, with people working in certain Allied countries to see that Yugoslavia does not attain its rights in response to certain justified territorial demands, the Opposition does all it can at all costs to cause a crisis, to hinder the elections, calling certain Allied powers to intervene

and prevent the consolidation of our country.

"What does all this mean? It means that the Opposition is ceaselessly working against the interests of our country, concerned solely with attaining power in Yugoslavia whatever the means and by whatever support, and whatever territorial or other damage our country should thereby suffer.

"And what do international reactionaries want? They want Yugoslavia to be as little resistant as possible in the present situation, to be as little able as possible to protect its own interests. To that end the Opposition is to serve. The Opposition is not concerned whether our people in Montenegro, Bosnia and Herzegovina, the Lika, Dalmatia and the Kordun shall have food and a roof over their heads this winter or not. It is of no importance to them whether our fields will be sown this autumn so that we shall have sufficient to eat next year.

"It is of no importance to them whether our factories succeed in getting repaired sufficiently to be able to make the clothes we need and the agricultural implements the broad masses of the people need. It is not important to the Opposition to see our bridges, at present of timber, made of steel. What is important to the Opposition is at all costs to be the aid of international reactionaries, to take advantage of all these conditions to grab power in order to enul the achievements of the National Liberation Struggle and put things back to where they were before the war.

"That is what the opposition wants. And on whom does it mainly rely in these aims? Apart from certain hesitant persons who latterly joined the National Front, the opposition mainly relies on Nedice's remnants, on Draza Mihailovic's remnants in Serbia, on those anti-national persons in the country districts who in various ways collaborated with the invaders during the war. In Croatia the opposition rests on the Ustashi, who today shout 'Long live the King' and on those anti-national traitor persons of the Croat Peasant Party who in various ways collaborated with the invader, while in Slovenia it relies on the remnants of the White Guard. In short, it finds support in all those reactionary anti-national forces which look back and do not want a powerful new federal Yugoslavia. Those are the forces on which the opposition rests, and the opposition can rely on such forces alone, if the broad masses of the people fully grasp the part the opposition plays. That is how things stand, nowhow else. This is the real situation, whatever certain leaders of the opposition may imagine.

"At the outset the opposition asserted that we have no free press. It spread this assertion abroad and today international reactionaries are still using that assertion against our country. Even before the laws were passed the opposition could publish its papers without any danger. Today that is further guaranteed by the press law. Then why does not the opposition publish its papers? The excuse it gives is that there are material barriers, no paper, etc. But what country in Europe or America is obliged to guarantee the opposition paper for its press? Nevertheless the opposition has possibilities in that respect too, so that the opposition has no right to use such an excuse, nevertheless, it does so, because it does not wish to publish constructive papers, since

if it did so it would lose one of the arguments by which it tries to prove that we have no democracy and no free press.

"Further, the opposition constantly asserts that parties are not allowed, although the opposition parties, long before the passing of the law concerning public meeting and assembly, were very busy. Nevertheless, up to the present not one of those opposition parties, despite that most democratic law, has registered the activities of its party. Why not? In order to be able in the election campaign to give international reactionaries the weapon against our country deceiving international public opinion that we have no liberty of assembly and association. Why does the opposition play such a twofaced part? Because it is afraid of having very little success among the people, for that would unmask it before the masses and before world opinion.

"Let the gentlemen of the opposition not be carried away by the idea that it might be better to make some excuse not to go to the polls, in order to produce the impression among certain Allied great powers to the advantage of the opposition or, should I rather say, to the advantage of reactionary circles in Yugoslavia. Such people are being deceived by certain events in certain neighboring countries which excite them very much. They forget one thing which plays the most important part, and that is that Yugoslavia is an independent state which has won its independence as an Allied country with equal rights among the United Nations paying for its liberty and independence by rivers of blood and hundreds of thousands of lives.

"Apart from that that liberty and independence have been won by those against whom the opposition is fighting. Where was the opposition in those days, what was it doing when the fight was on—that our peoples know very well.

"It should be quite clear to everybody that we shall not allow interference in our internal affairs. We knew how to fight and to save our land from destruction and we shall know now that peace has come how to solve our internal questions.

"Men and women citizens! From what I have just said to you, you can see who constitutes the National Front and what it has done so far. You can also see whom the opposition represents especially to emphasize where the place of every true democrat and patriot of this country is. That National Front must secure all the achievements of the National Liberation Struggle.

"The National Front must ensure the peaceful reconstruction of our country and secure our peoples' democratic rights. No power must seduce us from these tasks their execution. We must not allow anyone from within to prevent us. We must not allow anyone from outside to interfere in our internal affairs in favor of anti-national elements, in favor of those who have no qualifications to speak on behalf of our new, democratic, federal Yugoslavia.

"If in the National Front there should be some vacillating persons who would allow themselves to be led astray or frightened, and to be induced to take the road followed by the opposition, the road which is rejected by the tremendous majority of our peoples, then also they would share the fate of the opposition, because I am deeply convinced that at these elections the maturity of the people will

Zarja Thanksgiving Concert

Well, here is Zarja again and its Thanksgiving Concert, Operetta and Dance. It all takes place on Nov. 22, 1945 at the Slovene National Home on St. Clair Avenue at 4 o'clock in the afternoon.

The program consists of a group of Partisan songs and also other new chorus songs. There are duets, solos, trio and also a women's chorus. By the way, we have a few of our good singers back from the service after serving four years.

The name of the operetta is "Povodnji mož." It is very humorous. I think you will all like it very much. It has four characters in it. They are Frank Kokal, Jennie Fature, Dorothy Skedel and Tony Perusek.

The admission is 75c at the door or in advance for the Concert, Operetta and Dance. You can get your tickets from Zarja members. The admission for the dance only is 60c. We are having Johnny Pecon's orchestra for dancing. By the way, part of the proceeds of the Concert are going to SANS, with which we can help Yugoslav people for they sure do need our help very much. So if you come to the Concert you will not be only doing your bit but I also know you'll enjoy yourself. Till then—bye and I'll be seeing you on Thanksgiving.

A Zarja member,
—Diana Slabe

Obituaries

Besaj, Frank—Of 15408 Calcuta Avenue. Age 68 years. Survived by three sons.

Drenik, Joe—Residence in North Perry, Ohio.

Mihelcic, Ignac—Age, 53 years. Of Central City, Pa. Wife, five sons and three daughters survive.

Orazem, Mathias—Of 19051 Abbey Road. Age, 69 years. Survived by wife, three sons and one daughter.

Relic, Mary—1069 East 66th Street, Husband, two sons and daughter survive.

Vidmar, Josephine—Residence at 5710 Bonna Avenue. Survived by sister.

Zupancic, Florence—24 years of age. Residence at 20120 Miller Avenue. Parents, brother and sister survive.

emerge victorious, as it did in the great Liberation Struggle.

"Our objects are clear and comprehensible to every sincere citizen of this country. We have never promised the people—nor shall we now—things out of our reach. We have always drawn attention to the difficulties with which we are faced. We speak of the things which we can achieve by great exertions and endurance because we believe in the creative power of our peoples, because we became convinced of it during the four years of superhuman struggle, during which our peoples showed not only miracles of heroism and endurance but also their creative abilities by organizing their authority and economy under the most difficult conditions.

"When I said that it is necessary to approach the election preparations with the maximum of earnestness I also meant that the laws passed about the elections must be respected most strictly. Every offense against these laws by organs of the authorities would only harm us and not benefit us in the least. We have no need to make us of the various means which were characteristic of the so-called 'democrats' before the war, because we are certain of the victory of a people which knows what it wants."

Appeal for Continued Support

Holding its annual meeting in Cleveland on October 20, the United Committee of South-Slavic Americans addressed the following statement to Americans of Croatian, Slovenian, Serbian, Macedonian and Bulgarian origin and descent:

Our work during the past two years was of great importance to the United States and the Slavic countries in the Balkans, notably to Yugoslavia. It had the moral and financial support of the large majority of our fellow South-Slavic Americans. Our work is not yet finished; in some respect it is more important than ever; and the United Committee of South-Slavic Americans hereby appeals for continued support from those who understand the value of our movement and activities to the United States and to the countries from which we come or stem.

During the next twelve months, to be effective, the United Committee of South-Slavic Americans will need at least \$60,000.

Zlatko Balokovic, President;
Louis Adamic,
Honorary President.

Telenews Theatre

With the release of DDT for civilian use, many confusing statements have been made concerning the use of the potency of this wonder insecticide. To clear these facts and create a better understanding of DDT, the Telenews Theater this week is presenting a complete and concise film picturization on "The Story of DDT."

As Gen. Eisenhower warns of possible revolt in the occupied territories of Germany, come these documentary films of the roundup of black marketeers, and the mass migrations that effect over 10,000,000 homeless Germans. These people, ragged and desperate now, were, many of them, pro-Hitler. Scenes of these people crowding a train are among the outstanding films to come out of Europe in months.

Newsreels of the typhoon in Kyushu, Japan; the seizure of a quarter of a million dollars of Jap gold; and thrilling pictures of the Notre Dame, Navy game that was played at Cleveland, round out the program. The much disputed touchdown play is shown in slow motion.

OUNCE OF PREVENTION

What every housewife should know is how infections start. Many small cuts and scratches result in serious infections and often result in death. Because of the serious complications that can result, it is unwise and unsafe to disregard cuts and scratches. The Greater Cleveland Safety Council says that the best way to prevent infections is to apply an antiseptic solution immediately whenever a small cut or scratch occurs.

Do you have tired rubber on your automobile tires? You know, hot weather is hard on old tires—and so is speeding. The Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council suggest, therefore, that you hold your speed down—under 35 miles per hour—to conserve your tires and to prevent accidents.

Do you know that accidents kill more people from two to twenty-eight years of age than any disease, according to the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council? What's more, accidents don't happen, you know—they are caused. And the cure? Simply use alertness, extra care and constant caution at home, at your job, on the streets, in your car—and anywhere!

—TANJUG.

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

"Deklica!" je dejal in belina v njegovih očeh se je vlažno svetlila. "Ni prav, da tako govoriš!"

"Ljubosumen si! In to je smešno!"

"Nisem ljubosumen, dekle. Samo preudaren sem. Tako gotovo kakor živim, sem prepričan, da Gottfried ni pravi tovariš za tebe. Dal bog, da bi bil. Pita te z najrazličnejšimi bedarijami, pa še niti sebe ne pozna."

"Zadnjič si zatrjeval, da je pameten."

"Pamet in značaj nista eno in isto! Nisem ljubosumen, dekle, to veš. Ali sem ti kdaj rekel, naj mi pokažeš Gottfriedova pisma, ki ti jih je pisal? Kako le moreš trditi, da sem ljubosumen?"

Težko je zadiral in iskreno nadaljeval:

"Deklica! Kaj vendar misliš! Ljubim te, dekle! Ljubim vsako malenkost na tebi; prav takšno, kakršna si, te ljubim. Mojo ljubo malo Tereziko iz Wallisa! Moje revno malo Tereziko, ki je prišla semkaj z raztrganimi nogavicami! Sladko Tereziko, ki so jo obmetavali z blatom, kolikor ga premore Gam! Poročil sem skromno Tereziko in ne zmešane francoske guvernante."

Za trenotek je počival in jo motril s težkimi pogledi. Bila je popolnoma mirna. Njene ustnice so se izoblikovale v rozeto, prestopala se je in strmela v konice svojih čevljev.

"Pridi, dekle," je dejal in ji ponudil svojo tresočo se roko, "vem, da sem grd na pogled, truplo z zadnjimi iskrkami življenja v udih. Vseeno! Morda bom spet ozdravel. Da, gotovo bom ozdravel in veselejši bom kakor kdaj poprej! Saj to ni bolezen, to so le žolčni kamni! Kakor hitro ne bodo več v mojem telesu, bom spet čil. Vsakemu človeku se lahko naredijo žolčni kamni! Tudi ti jih lahko dobiš, dekle! Upam pa, da tega ne boš doživela! Pridi, daj mi poljub!"

Obraz se mu je spačil. Poznala je te trzaje. Tako so se začeli krči.

"Pridi!" je rekel. "Preden me bodo kamni pestili! Pridi!"

Poljubila ga je. Za trenotek se je skoraj blaženo smehljala, nato so se jele oglašati bolečine.

Ko je Tereza srečala zvečer Gottfrieda, ni vedela takoj, kaj naj mu reče. Njegov pogled in njegovo vedenje sta ji zaprla usta. Ali naj mu pove resnico? To bi bilo morda najbolje.

"Tvoj oče ne vidi rad —," je pričela.

"Česa?" jo je prekinil s trdnim glasom.

"Mislim," je nadaljevala in v trenutku ji je zmanjkalo odločnosti, "pritožuje se, da je preveč sam. Odslej bom vedno ostala pri njem, tudi če bo treba opustiti najine izprehode."

"Četudi!" je ponovil. "Hm — no, zgodi naj se božja volja!"

"Prosim te, Gottfried! Prosim te!" Položila je roko na njegovo roko. "Nocoj mu je bilo zelo slabo. Zdaj se zares bojim. Poklicati bom morala profesorja Ruppja."

"Božja volja naj se zgodi!" je ponovil in jo pogledal.

Mislila je, da se posmehuje.

"Resno mislim; prav tako kakor pravim," je še pristavil. "Tereza, končno sem se odločil. Moje življenje se mora spremeniti. Najpoprej bom opustil pravniški študij."

"Torej res — opustil boš pravniški študij?" je zaklicala.

"Da! Kasneje boš slišala več."

"Prav," je dejala nejevoljno in ga zapustila.

Anton Jakob ni bil prijeten bolnik. Gospodinjstvo je cele mesece trpelo škodo zaradi njegovih muh. Profesor Rupp iz Berna, katerega so navsezadnje poklicali, ga je preiskal in izjavil, da je operacija neizbežna. Anton Jakob je grbančil svoj upadli, skoraj usnjati obraz in godrnjal:

"Tako, aha! Operacija! Za vruga vendar!"

Po skrbni diagnozi je Rupp našel še dvoje manjših bolezenskih ognjišč, ki sta bili v zvezi s kamni. Brž je napravil načrt in gostobesedno razložil Antonu Jakobu, da ga mora kár najhitreje operirati, če hoče ostati še živ član žive družbe.

Dokler je Antona Jakoba bolelo, je preklinjal vsako kapljico vina, ki jo je kdaj popil. Bil je zagrenjen in gospodovalen. Ni maral pristati na operacijo. Ko pa se je jel tajati sneg, se je tajala tudi njegova odločnost. Bil je mehak in popustljiv. Njegov glas je bil slaboten, skoraj jokav in prosil je odrešenja.

"Preklet naj bom," je dejal nekega dne in pokazal s tresočim prstom na odejo. "Nikdar nisem verjel na župnikovega gospoda boga, toda zakaj bi nekega dne vendar ne zaslužil nebes? Bog bi mi gotovo ne stavil kočljivih vprašanj, če bi na primer prišel danes k njemu. Spustil bi me v nebesa brez vstopnice — ker sem toliko pretrpel."

Nekega dne je postalo njegovo stanje nevarno. Položili so ga na nosilnico in ga prepeljali na kliniko profesorja Ruppja v Bern. Tam so ga končno uspešno operirali.

Koncem meseca maja se je povrnil v Gam, shujšan, medlih udov, bolj osivel in skoraj ves obraz mu je pokrivala gosta, kodrasta brada.

Zdelo se je, da se je spremenil značaj moža. Bil je redkobesečen in zamišljen. Prejšnja prijaznost, ki je včasih razjasnila njegove trde, sive oči, se je umaknila godrnjavi strogosti, ki jo je tu pa tam poživljala mrachen porog. Zavedal se je, da so minili meseci njegovega življenja in da je potekalo življenje ves ta čas brez njega. To se mu je zdelo skoraj nemogoče, toda tako je bilo. Jakob je vse to spoznal, če je le pogledal skozi okno na staro lipo. Da, zares, to ni bila več ista stara lipo. In vse gospodarstvo! Kako je le Gamhof lahko prebil vse te mesece brez njega? Čudež! Toda vse naokoli je uspevalo, bilo je bujno in v polnem cvetju, medtem ko je on gledal v svet z nedelavno roko.

"Da," je govoril, "zdaj sem kakor petelin, ki je dobojeval trd boj in bi ga skoraj poteptali. Toda spet se bom dvignil. Kmalu bom spet pel vrh gnoja!"

Toda začuda s tem petjem ni bilo nič in namesto, da bi se vzpenjal v imaginarne višine, se je moral Anton Jakob zadovoljiti s tem, da se je počasi in previdno sprehajal naokoli, ne dlje kakor sto korakov, oprt na palico in Terezino roko.

Ko je šepal prvič skozi Gam, so prihajali ljudje iz hiš, da bi ga pozdravili in otroci so mu tekali nasproti. Bil je svečan trenutek! Iz "Medveda" se je privlekel k njemu Johan s tremi podbradki, brisal si je šape v okrvavljen predpasnik, kajti pravkar je zaklal tele.

"Tako je prav. Zdaj imamo spet našega gospoda Mullerja. Kako bi bilo, če bi spila kako steklenico?"

Anton Jakob se je branil z zategnjenim glasom:

"Konj nosi svojo udo v gobcu. Jaz imam svojo v jetrih!"

Ko je prišlo poletje, je odpotoval v Vichy. Tam je opravil zdravilno kuro in njegovo zdravlje se je precej zboljšalo. Zdelo se je, da se iz shujšane lupine svojega telesa spet z novo energijo dviga k luči. Povrniti se mu je del prejšnje življenske sile. Brazgotina po operaciji se je zacelila in polagoma je pozabljal na svoja jetra in na vse mukopolne mesece, ki so mu jih prinesla. Toda postaral se je, zelo močno se je postaral. Brada mu je osivela, ramena so izdajala utrujenost in dati je zdaj v primeri s prejšnjimi časi zelo močno shujšal, je bil vendar mnogo mlajši, ko je še nosil svoj okrogli trebušček. Ker so ga v Vichyju napadale vedno težke depresije, je bil vesel, ko se je smel spet vrniti v Gam. Njegova najbolj vroča želja, ki je mejila skoraj na obsedenost, je bila, da bi dobila Tereza otroka. Ta želja pa se mu ni hotela spolniti.

Ob povratku v Gam je dobila Tereza Gottfriedovo pismo, v katerem ji je sporočal, da se je zbrisal z juridične fakultete in se vpisal za prihodnji semester na teološko fakulteto. Terezo je to sporočilo zadelo kakor udara. Skrival je upala, da si bo Gottfried premislil. Celo pisala mu je in nujno prosila, naj ne presedla. Kakšen poraz za Terezo!

Namesto da bi klicala aleluja, je točila vroče solze. Čutila je, da pomeni Gottfriedovo približanje cerkvi in bogu slovo od njene ljubezni. Njena duša je bila ustvarjena za ljubezen, samo za ljubezen. Ni znala ceniti sreče, ki ni bila na trdni zemlji. "Ah," je pomislila z grenkobo, "počakajmo, če ga bog lahko osreči! Pred menoj je še vse življenje. Mlada sem, močna sem. Videli bomo, kdo je močnejši, bog ali jaz."

Tereza je znala molčati in ka-

From Beat to Opera

Ian Cosman, Manhattan patrolman, who made his operatic debut as Turiddu in "Cavalleria Rusticana," with the New York City Opera company. He has been on the force seven years.

Hollywood Adds 'Atomic' Touch to Nation's Strikes

As all productions from Hollywood must no longer be considered colossal but "atomic," the strikers at the motion picture plants have led the way in proving to the world that they can put on an "atomic" strike. Shown above were sit-down strikers who blocked the main entrance to Warner Bros., Burbank, during the height of their strike. Deputy sheriffs who did not approve of the blockade are shown removing some of the strikers from the entrance.

dar je molčala, ji ni bilo mogoče brati misli iz oči. Često bi bil Anton Jakob rad vedel, kaj se prav za prav kuha v njeni glavi. Toda lažje bi dognal globino ledeniške špranje ali brezdanje jezera, kakor razrešil njena najbolj skrita čustva. Pogosto jo je vpraševal: "Kaj ti je?" ali: "O čem premišljuješ?" Tako pogosto jo je vpraševal, da mu že ni odgovarjala z navadnim "nič", marveč je skomizgnila z rameni kakor človek, ki se že do skrajnosti dolgočasi. "Nekeč," je nato pristavil, "nekeč mi boš morala priznati, kaj se je zgodilo."

"Najbrže se boš zelo razveselil," je hladno pomislila sama pri sebi, "če boš slišal mojo izpoved; brez dvoma." Skoraj poglobljeno ga je pogledala. Brezmejno se je naveličala tega starrega moža.

"Vseeno," si je mislil Anton Jakob, "dokler je tako mirna in gleda tako prijazno, gotovo ne čuti, da marsikaj pri njej ni v redu. In kaj bi naj tudi ne bilo v redu? Vse ima, kar si le more želei."

"Terezika," je dejal nekega dne, "ako bi le hotela pokazati svetu prijazen obraz! Vem, moja bolezen te je zelo mučila. Bil sem ti precejšnje breme. Toda zdaj bo spet bolje. Prekajena gnjat in svež fižol, ki sem ju danes obedoval, mi nista niti najmanj škodovala. Spet se mi vrača tek. Poskusil sem celo mal kozarec Waadtlanderja in mi tudi ni škodoval. Če bi mi le uspelo in bi dosegel, da bi ti gledala nekoliko srečnejše! Recimo, da bi nekoliko delala, kakor druge ženske tu v Oberlandu. Da bi z rokami delala, to mislim."

"Oh, popolnoma dobro se počutim, Tone," ga je zagotavljala z globokim glasom.

(Dalje prihodnjič)

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

Women's U. S. Softball Champions

The Jax maids of New Orleans, who drove to the U. S. softball championship to make it the third year in the last four that they have won. They won in 1942 and 1943. The bevy of beauties hammered out a win over the Toronto club, also winning the title of world's champions. Nine Korgan-of the Jax allowed but two hits by the Toronto lassies.

SKEBE & ULLE

PLUMBING AND HEATING CO.

15601 WATERLOO ROAD KENMORE 7248

Nanovo položimo vodne cevi in skistimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za greje na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajamo plumberski in grelni material ter istega tudi instaliramo.

Nočni klici: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1788

CONSTRUCTION LOANS
STRAIGHT BANK LOANS
FHA LOANS
G I LOANSPROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES

Monthly Reduction Loans

APPLY AT

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 5670

Mali oglasi

IMAMO 20-LETNO IZKUŠNJO
v popravilanju električnih predmetov in napeljavi žic
Imamo električne predmete
TAYLOR ELECTRIC CO.
4301 Warner Rd. Broadway 1545

PREGLEJTE
žlebove—odtekalnice—strehe
in naročite takoj
KAKOVOST IN IZDELAVO
WM. POWELL
16354 EUCLID AVE. pri IVANHOE
GL 4540

WIDGOY'S PHOTO STUDIO
485 East 152nd St.
Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Kerruish Jewelers, Inc.
818 E. 152 St. GL 2007
Popravljamo in prodajamo vsakovrstne ure, zlatino, srebrnino, darila, itd.

WALLACE RADIO SERVICE
Odprto ob večerih
Moderna oprema in ekspertna popravila. Prihranite si čas in denar. Prinesite vaš radio ali tube za pregled. Delo je jamčeno.
3666 E. 93 ST. — BR 2535

Išče se žensko

za hišna opravila enkrat na teden. Pokličite KEnmore 0072.

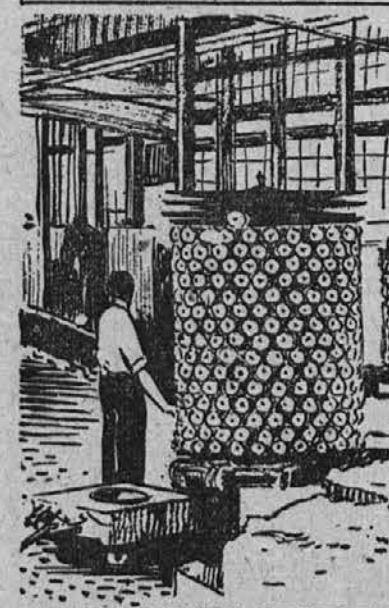
Društvo Sv. Ane, št. 4 S. D. Z.

Predsednica, Julija Brezovar, 1178 E. 60 St.; podpredsednica, Jennie Stanonik; tajnica, Mary Bradač, 1153 E. 167 St.; zapisničarka, Genovefa Zupan; blagajničarka, Josephine Orazem, 6326 Carl Ave.; rediteljica, Mary Pristov; nadzornice, Anna Erbežnik, Jennie Suvak, Rose L. Eršte. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki v Clevelandu in bližnji okolici. Društvene seje so vsako drugo sredo v mesecu. Začetek ob 8, uri zvečer v Slov. nar. domu, 6417 St. Clair Ave., soba št. 1.

Uradniki Slov. demokratskega kluba v Euclidu

Predsednik Andy Jerman, 792 E. 232 St.; podpredsednik Anton Sternad, 19650 Naumann Ave.; tajnik Michael Boich, 22571 Ivan Ave.; blagajnik Frank Smaltz, 21481 Naumann Ave.; zapisnikar John Gabrenja, 22010 Ivan Ave.; nadzorni odbor: John Kinkoff, John Robich, Louis Zgonc.

Seje se vršijo vsaki drugi torek v mesecu v Slov. društvenem domu na Recher Ave.

Behind Your Bonds
Lies the Might of America

INDUSTRIAL STATE
In Rhode Island, most highly industrialized state in the Union, more than half the population is employed in manufacturing, 134 per thousand compared to 49 for the Nation. The state leads in per capita wealth in this business, \$243 per person. Converted to civilian needs, it will continue to produce resources to add to National wealth guaranteeing Victory Bonds.
U. S. Treasury Department

Za delavce

POMIVALKA
za delni čas
ob večerih od 4. ure do 8. ure
SORN RESTAURANT
6036 St. Clair Ave., EN 5014

Išče se KARPENTARJE

Delo stalno
Dobra plača
Kdor se zanima, naj se oglasi na
960 E. 185 St.

DELAJTE V MODERNEMU POSLOVJU
THE TELEPHONE CO.
potrebuje

ŽENSKO delavke hišnih del

Downtown poslopija
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.
Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba št. 2
od 8. zj. do 5. pop., dan
razven ob nedeljah

THE OHIO BELT TELEPHONE CO.

ŽENSKO
za Punch Press operacijo
Stalno delo
Plača od ure in Pece
Guarantee Specialty Co.
ob koncu E. 96 St. 2. b.
severno od St. Clair Ave.

Mali oglasi

Zakonska dvojica

dobi službo na poslopiju milij izven Clevelanda na busni liniji. Nobene stroškov. Prost čas in lastno stanovanje. Izborna prilika za dvojico. P. PEARSON, 22010 Detroit Rd., Avon, Ohio. AVon 45381.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St.

Prvovrstna popravila na vrst radio aparatih

Hrbtobola

Johnson's BACK PAIN
Farmers Poultry
Vogal Superior in E. 45 St.
Kokoši, race, goske, purkani
Prodajamo na delo za priredbe

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"